

1986

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ HUMAN RIGHTS ASSOCIATION

Necatibey Cad. 82/11-12,
Kızılay – Ankara
Tel: 00 90 312 230 35 67-68-
69
Faks: 00 90 312 230 17 07
E-mail: posta@ihd.org.tr,
<http://www.ihd.org.tr>

22.05.2020

PANDEMİ DÖNEMİNDE KADIN

11 Mart 2020-11 Mayıs 2020 tarihleri arasında Pandemi süresinde kadınların yaşadıklarına bakmak için İHD Kadın Komisyonumuz tarafından rapor hazırlanmıştır.

Dünya’da 11 Mart 2020 yılında Pandemi olarak ilan edilen Covid-19 salgını nedeniyle alınan önlemler, ne yazık ki hem kadına hem de çocuğa karşı, her türlü şiddet tehlikesini de beraberinde taşıyor. Sağlık açısından alınması gereken önlemler (evde veya kapalı barınma mekanlarında kalma, okulların kapatılması vb.) şiddet uygulayanla, şiddete uğrayanı aynı mekanlarda kalmaya zorlamaktadır. Bu durum kadınların ve çocukların şikayet mekanizmalarına ulaşmasını da engellemektedir. Bu nedenle ev içi şiddetin arttığı ancak kayıt altına alınmadığı, dolayısıyla da bu şiddetle mücadele edilemediği zamanlar yaşamaktayız.

Pandemi sürecinde kadınlar ve çocuklar yalnızca fiziksel olarak şiddete uğramakla kalmayıp aynı zamanda birçok farklı şiddete ve hak ihlallerine uğramakta, ekonomik ve sosyal haklardan mahrum edilmekte, zorluk içerisinde yaşamlarını devam ettirmek zorunda kalmaktadırlar.

Kadınların pandemi döneminde yaşadıkları bu hak ihlalleri ve şiddet, çeşitli başlıklar halinde aktarılmıştır.

EKONOMİK VE SOSYAL HAKLAR

Tüketici Hakları Derneği’nin 9 Mayıs 2020’de verdiği bilgiye göre; “Türkiye’de 24 milyon anne var ve bunların 4,8 milyonu açlık, 14,5 milyonu da yoksulluk sınırının altında yaşıyor”¹. Covid-19’un Pandemi (küresel salgın) olarak ilan edilmesiyle birlikte yoksul kesimin ekonomik ve sosyal haklar açısından ne kadar güç bir durumda olduğu da ortaya çıkmıştır. Bu olumsuzluklardan en çok etkilenenler ne yazık ki; kadınlar ve çocuklar olmaktadır. İş gücü dağılımında erkeklere göre eşitsiz olanaklara sahip olan kadınlar, özellikle kayıt dışı alanda, süreli ve güvencesiz ve ev işçisi olarak çalıştıkları alanlardan ayrılmak zorunda bırakıldılar.

11 Nisan’dan 11 Mayıs’a kadar; ayni ve nakdi yardım yapan bir kurum olmamamıza rağmen ilk kez, Genel Merkez ve Şubelerimize 100’ün üzerinde maddi destek talepli başvuru yapılmıştır. Yalnızca Genel Merkezimize bu başvurulardan 39’u kadınlar tarafından yapılmış ve en fazla başvurunun da kadınlardan tarafından yapıldığı gözlenmiştir. Bu başvuruculardan 38’i herhangi bir mesleğe ve düzenli bir işe sahip değildir. Başvuru yapanların hepsi çocuklu olduklarını ifade etmişlerdir. Bu başvuruları yapan kişiler ilgili kurumlara yönlendirilmiştir.

- 10 kadının eşi cezaevindedir ve kadınların düzenli herhangi bir geliri yoktur.
- 1 Kadın üniversite mezunu olmakla birlikte, OHAL döneminde çıkarılan Kanun Hükmünde Kararname ile işten çıkartılmış usta öğreticidir. Bu nedenle herhangi bir ekonomik-sosyal desteğe erişememektedir.
- 1 Kadının eşi vefat etmiş ve herhangi bir gelire sahip değildir.
- 11 kadının eşi pandemi sürecinde ya işini kaybetmiş ya da çalışamaz durumdadır.

¹ <http://www.tuketicihaklari.org.tr/haberler/basinaciklamalari.2020.05.09.html>

- 1 Kadının hem kendisinin hem de eşinin ağır sağlık sorunları olmasından kaynaklı maddi güçlük çekmektedirler.
- 3 kadın eşinden ayrılmış ve düzenli bir gelire sahip değildir.
- 2 Kadın boşanma aşamasında ve düzenli bir gelire sahip değildir.
- 1 Kadının eşi engelli olmasından kaynaklı çalışamamakta ve düzenli bir gelire sahip değildir.
- 1 Kadın sığınma evindeki süresi dolduğu için iki çocuğuyla birlikte çıkartılmıştır. Düzenli bir gelire sahip değildir.
- 1 Kadın başvuru şiddet gördüğü eşinden boşanma aşamasında ve bir çocuğu olup düzenli bir gelire sahip değildir.

LGBTİ+ KİŞİLERE YÖNELİK HAK İHLALLERİ

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın 24 Nisan'da Cuma günü yapılan hutbede 'tüm kötülük ve salgın hastalıkların eşcinsellikten kaynaklandığına' dair ifadeler kullanarak, nefret söylemi içeren bir konuşma yapmıştır. Bunun ardından Ankara Şubemiz ve ardından Barolar tarafından yapılan açıklamalarla bu nefret söylemi kınanmıştır. Ancak gerek İnsan Hakları Derneği gerekse Barolar; tehdit ve nefret söylemlerine maruz kalmış, bazı barolar hakkında da soruşturma açılmıştır. Ayrıca Genel Merkezimize ve şubemize tehdit, hakaret içeren mailler atılmış, telefonlar edilmiştir. Tehdit ve hakaret haricinde olanlara cevap verilmiş, nefret suçunun ne olduğu anlatılmıştır. Türkiye Anayasasının 90. Maddesi uyarınca temel hak ve özgürlükler ile ilgili uluslararası sözleşmeler kanun hükmündedir ve ulusal yasalarla çatışma halinde uluslararası sözleşmelerin esas alınması gerekmektedir. Türkiye'nin de taraf olduğu Avrupa Konseyi İstanbul Sözleşmesinin 3. maddesi cinsel yönelim ve cinsel kimlik temelli ayrımcılığı yasaklamaktadır. Toplumsal cinsiyet eşitliği korunmuştur. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin denetim organı olan AİHM de Beizaras ve Levickas/Litvanya kararında Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin ayrımcılık yasağını düzenleyen 14. Maddesi kapsamında cinsel yönelim temelli ayrımcılığın yasakladığını açık bir şekilde karara bağlamıştır.²

KADINA YÖNELİK ŞİDDET

Salgın ve savaş dönemleri, kadına yönelik şiddetin arttığı, olağanüstü dönemlerdir. Böyle bir dönemde, Hakim ve Savcılar Kurulu 30 Mart tarihinde, 6284 sayılı yasayı 'esnek' uygulama kararı almıştır³. Bu karar ile, 6284 sayılı yasanın kadınlara sağladığı 'kısmi koruması' da ortadan kalkmıştır. Dünya'da pandemi olarak ilan edilen salgın süreci ile birlikte sokağa çıkma kısıtlamaları ile birlikte şiddet uygulayan erkek ve şiddete uğrayan kadınların ve çocukların aynı mekan içinde zorunlu olarak bir arada kalmaları ev içi şiddeti arttırmakta ancak kamusal alanda görünmez kılmaktadır. Kadınların ve çocukların uğradığı şiddeti duyurma ve başvurma mekanizmalarına ulaşmaları güçleşmiştir. Kadınlar en yakınlarında bulunan erkekler tarafından katledilmekte, şiddete uğramaktadırlar. Kadınlar fiziksel, psikolojik ve ekonomik olarak şiddete uğramakta, süreklileşen bir tehdit altında yaşamak zorunda kalmaktadır. Kadınlar kendilerine yönelik şiddet ve tehdit vakalarını kolluk ve yargıya taşıdığında dahi gerekli olan koruma ve cezalandırma sağlanamamakta, şiddet uygulayan ile baş başa bırakılmaktadır.

Salgın döneminde kadına yönelik şiddete dair başvuruların alınmadığı durumlar yaşanmaktadır. Mersin'de 5 kadın sığınma evinden 4'ünün kapatıldığı bilgisine ulaşılmıştır. Hatay'da Kadın Sığınma Evi olmadığından, Çocuk Esirgeme Kurumuna yerleştirilmektedir. Adana'da sığınma evi olmasına karşın salgın dönemde

² Beizaras and Levickas v. Lithuania (Başvuru No: [41288/15](#), AİHM karar tarihi: 14 Ocak 2020 para. 129)

³ HSK; COVID-19 Kapsamında İlave Tedbirler, 30.03.2020 erişim için: <https://www.hsk.gov.tr/Eklentiler/Dosyalar/274da669-ec5d-4994-ad0e-2a30c0868f89.pdf>

başvuru kabul etmediği bilgisine ulaşılmıştır. Kadın sığınma evlerine, pandemi döneminde genel olarak kabul edilmeme durumu yaşanmaktadır. Bazı bölgelerde polis hiç başvuru almamakta ve adliyelere yönlendirmektedir. Adliyeler ise 13.00-15.00 arasında çalışmakta, çoğu kadın durumdan yılıp tekrar şiddet gördüğü alana geri dönmek zorunda kalmaktadır.

Kadına yönelik şiddetin bir başka boyutu da sosyal medya üzerinden dijital şiddet olarak gelmektedir. Çeşitli iletişim araçları ve internet üzerindeki sosyal paylaşım alanları da şiddetin bir aracı olarak kullanılmakta, bu şiddet kimi zaman iktidara yakın kişi ve kişilerce muhalif kadınlara dönük de gerçekleşmektedir. CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu, gazeteci Nevşin Mengü, avukat Feyza Altun, oyuncu Berna Laçın sosyal medya hesapları üzerinden tehdit edildiklerini açıkladı. Ayrıca birçok kadın sosyal medya hesapları ele geçirilerek şantajlara maruz kalmakta, tecavüz ve ölüm tehditleri almaktadır.

Erkekler Tarafından Katledilen Kadınlar

11 Mart ile 11 Mayıs tarihleri arasında tespit edilebildiği kadarıyla **37 kadın** erkekler tarafından katledilmiştir. Bunlardan; 3 kadın boşandığı erkek tarafından, 1 kadın boşandığı eşinin para ile tuttuğu erkek tarafından, 8 kadın evli olduğu erkek tarafından (1'nin uzaklaştırma kararı var), 1 kadın boşanma aşamasında olduğu ve uzaklaştırma kararı bulunan erkek tarafından, 1 kadın eski erkek arkadaşı tarafından, 2 kadın birlikte yaşadığı erkek tarafından, 4 kadın oğlu tarafından, 1 kadın erkek kardeşi tarafından, 2 kadın erkek arkadaşı tarafından, 2 kadın komşusu tarafından, 5 kadın akrabası tarafından, 4 kadın tanıdığı erkek tarafından, 3 kadın tanımadığı erkekler tarafından katledildi. 2 erkek hakkında uzaklaştırma kararı bulunmaktaydı.

Çeşitli medya haberlerinden derlediğimiz kadarıyla Pandemi döneminde,

1. Vildan Akkaya Yılmaz: Karabükte uzaklaştırma kararı bulunan eşi tarafından katledildi.
2. Suriye Özkahraman: E.Y ve 5 kişi tarafından katledildi.
3. Viviant Bants: Muğla'da Hüsnü Ö. tarafından katledildi.
4. Hatice Kurt: Rize'de boşandığı erkek tarafından katledildi.
5. Günay Seferova: Azeri olan Günay Seferova birlikte yaşadığı erkek tarafından katledildi.
6. Latife Bozdemir: Zihinsel engelli oğlu tarafından katledildi.
7. Özlem Mutlu: Bursa'da eski erkek arkadaşı tarafından katledildi.
8. Münevver Şahin: Konya'da boşanma aşamasında olduğu ve uzaklaştırma kararı olan eşi tarafından katledildi.
9. Nuray Varol: Eski eşi tarafından katledildiği şüphesi var, evinde öldürüldü.
10. Melek Dağyel: Aydın'da eski eşi tarafından katledildi.
11. Gönül Güngör: Bafra'da oğlu tarafından katledildi.
12. Neşe Orhan: Aydın'da boşandığı erkek tarafından katledildi.
13. Safiye Gök: Antep'te amcasının oğlu A. G. tarafından katledildi.
14. Pınar Ayrıkan: Erkek arkadaşı Hacı Ahmet A. tarafından katledildi.
15. Bahtiyar Kip: Kardeşi tarafından katledildi.
16. Lale Bayram: Eski eşi tarafından para ile tuttuğu bir kişiye katlettilirdi.
17. Dilek Kaya: Diyarbakır'da erkek arkadaşı tarafından katledildi.
18. Ağrı'da G.L. adlı kadın evli olduğu L.L. adlı erkek tarafından katledildi.
19. Kızıltepe'de Berfin Çalgıcı, D.Ö. tarafından katledildi.
20. Rize'de Gamze Pala, Savaş Dalançıkır adlı erkek tarafından katledildi.
21. Samsun'da Huriye Karadeniz, akrabası tarafından katledildi.
22. Nurgül Boz, İstanbul'da birlikte yaşadığı erkek tarafından katledildi.
23. Kiraz Yıldırım, Kocaeli'de evli olduğu erkek tarafından katledildi.
24. Aysel Akkurt, Adana'da bazı silahlı kişi ya da kişilerce katledildi.
25. Gülcemal Bolat, Ordu'da eşi tarafından katledildi.

26. Halime Mısırlı, Manisa/Salihli’de Galip Koşucu bir erkek tarafından katledildi.
27. Meral Ahmetoğlu, evine gelen kurye tarafından katledildi.
28. Gülşen Temir, komşusu tarafından katledildi.
29. Satı Eyioğlu, Karabük’te oğlu tarafından katledildi.
30. Kısmet Demir, Adana’da eşi tarafından katledildi.
31. Aysim Erülker, Ödemiş’te komşusu Levent D. tarafından katledildi.
32. Sıddıka K. şizofren hastası oğlu tarafından katledildi.
33. Rize’de Bahriye Dalyanoğlu ve Şerife Dalyanoğlu isminde iki kadın, Hasan Dalyanoğlu tarafından katledildi.
34. İstanbul’da Zekiye Of, evli olduğu erkek Lokman Of tarafından katledildi.
35. Sivas’ta Münevver Arbaç, evli olduğu erkek Fevzi Arbaç tarafından katledildi.
36. Erzurum’da Hülya Özmen, Mükremin Turhan adlı bir erkek tarafından katledildi.

Süpheli ölümler

11 Mart-11 Mayıs tarihleri arasında tespit edilebildiği kadarıyla 26 kadın şüpheli bir şekilde ölü bulunmuştur. Bunlardan 3’ü katledilmiş şekilde bulunmuştur ancak faili belli değildir. 1 kadının da eşinin ailesinden şiddet gördüğü yakınları tarafından ifade edilmiştir.

1. Edelraunt Büber: Antalya’da otel odasında ölü bulundu.
2. Gonca K.: 3 katlı bir apartın çatısından düşerek yaşamını yitirdi.
3. Sevgi Demirer: Kaldığı pansiyonda ölü bulundu.
4. Şimoni Diril: Şırnak/Beytüşşebap’ta 69 gündür kayıp olan Şimoni Diril’in cansız bedeni evinin yakınında bulundu.
5. Emine G.: Evinde boğazından vurulmuş vaziyette şüpheli bir şekilde yaşamını kaybetti.
6. Friba H., evinde katledilmiş halde bulundu.
7. Eduard Grosu, evinin banyosunda ölü bulundu.
8. Funda Yıldız, evinde şüpheli şekilde ölü bulundu.
9. Liubov Khodorkova evinde şüpheli şekilde ölü bulundu.
10. Esmâ Kılıçaslan, Dersim’de Uzunçayır Barajında cenazesi bulundu.
11. Hicret Beyazsu, evinde şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdi.
12. Gülten Pekşen, yalnız yaşadığı evde ölü bulundu.
13. Naime Taş, eşi ile tartışan kadın şüpheli bir şekilde evinin balkonundan düşerek yaşamını yitirdi.
14. Ayşe Bağ, evinde şüpheli bir şekilde ölü bulundu.
15. Fatma Türe, evinde ölü bulundu.
16. Naziye Oğuz, Bingöl’de evinde ölü bulundu. Ölümünden önce eşine telefonda “korkuyorum” dediği öğrenildi.
17. Fatma Demiralay, kaldığı apartta ölü bulundu.
18. Melek Yıldız, evinde şüpheli bir şekilde ölü bulundu.
19. Hacer Metin, Van’da evinde şüpheli bir şekilde ölü bulundu.
20. Olesia Susputina, Antalya falezlerde şüpheli bir şekilde düşerek yaşamını yitirdi.
21. Sylva Waltraud Umissky, evinde şüpheli bir şekilde ölü bulundu.
22. Şükran Dursun, 19 Nisan’da intihar ettiği iddiasıyla hastaneye kaldırıldı, 20 Nisan’da yaşamını yitirdi. Eşinden şiddet gördüğü ifade edildi.
23. N.A. adlı kadın, Van İpekyolu’nda evinde katledilmiş olarak bulundu.
24. Tokat’ta Ayşe Savdıç adlı kadın, şüpheli bir şekilde yaşamını yitirmiş halde bulundu.

25. Ağrı’da Ceylan Akpolat adlı kadın, evinde şüpheli bir şekilde ölü bulundu. Ceylan Akpolat’ın daha önce eşinin ailesi tarafından şiddet gördüğü için karakola başvurduğu ancak önlem alınmadığı öğrenildi.
26. Van’da Ceren Atlı isimli kadın katledilmiş halde bulundu.

Tehdit, Şiddet, Saldırı, Öldürme Girişimi

Çeşitli medya haberlerinden derlediğimiz kadarıyla Pandemi döneminde,

- 11 kadın, erkekler tarafından ateşli silahla yaralandı. Bunlardan 1 kadın erkek arkadaşı tarafından, 1 kadın boşandığı erkek tarafından, 1 kadın boşanma aşamasında olduğu erkek tarafından, 1 kadın oğlu tarafından, 2 kadın eşinin erkek kardeşi tarafından, 1 kadın eşinin yeğeni tarafından, 1 kadın evli olduğu erkek tarafından, 1 kadın ablasının eşi tarafından, 1 kadın birlikte yaşadığı erkek tarafından, 1 kadın da tanıdığı erkek tarafından ateşli silahla katledilmek istenmiştir.
- 1 Kadın, evli olduğu erkek tarafından kesici aletle katledilmeye çalışılmıştır.
- 1 kadın, boşanma aşamasında olduğu bir erkek tarafından kezzaplı saldırıya uğrayarak yaralanmıştır.
- 1 kadın ve kızı boşandığı erkek tarafından yaşamlarına kastedilerek tehdit edilmiştir.

Bu dönemde, 15 kadın, fiziksel olarak şiddet gördü. Bunlardan;

- 3’ evli olduğu erkek tarafından, 2’si boşanma aşamasında olduğu erkek tarafından, 1’i boşandığı erkek tarafından, 3’ü eski erkek arkadaşı tarafından, 1 kadın oğlu tarafından, 1 kadın erkek kardeşi tarafından, 1 kadın hekim aynı hastaneden bir erkek doktor tarafından, 1 hemşire hastanın iki oğlu tarafından, bir kadın yakını olmayan bir erkek tarafından şiddete maruz bırakılmıştır. Şiddet gören bir kadın ile ona şiddet uygulayan erkeğin kim olduğu bilinmemektedir.
- 1 kadın, oğlu tarafından ateşli silahla rehin alınmış ve evi yakılmıştır.
- 1 kadın, HDP il binasından çıktığında çevrede toplanan kalabalık tarafından içi buz dolu pet şişelerle saldırıya uğramıştır.
- 3 Kadın trafikte tanımadıkları kişilerce darp edilmişlerdir.
- CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu, AKP İl Başkanı Bayram Şenocak tarafından tehdit edilmiştir.

1. B.G. eski erkek arkadaşı C.A. tarafından ağır yaralandı.
2. Ç.B. Antalya’da 5 yıl önce boşandığı D.K. tarafından ateşli silahla yaralandı.
3. Zonguldak’ta P.T. eşinin kardeşi K.T. tarafından ateşli silahla yaralandı.
4. Malatya’da bir erkek, annesi ve yengesi olmak üzere iki kadını silahla yaraladı.
5. Bursa’da Ş.B. (erkek) boşanma aşamasında olduğu eşi H.B. ve onun patronu B.B (kadın) ateşli silahla yaraladı.
6. A.E. birlikte yaşadığı R.S.yi ateşli silahla katletmeye çalıştı, şiddete maruz bıraktı.
7. Maltepe’de G.O., eşinin yeğeni olan A.O. (erkek) tarafından ateşli silahla yaralandı.
8. Manavgat’ta C.Y. adlı erkek evli olduğu kadını ve kadının kız kardeşi olmak üzere iki kadını yaralayarak katletmeye çalıştı.
9. 3 kadın Mersin’de trafikte iki kişi tarafından darp edildi.
10. Ordu’da bir kadın boşandığı eşi tarafından, kendisi ve kızı ile ilgili olarak yaşam haklarına yönelik tehdit edilmiştir.
11. Ş.C. (erkek), annesi M.yi ve kız kardeşi K.C. ye şiddet uyguladı. Rapor almalarına ve şikayet etmelerine rağmen şiddet faili serbest bırakıldı.

12. İnfaz yasası ile tahliye edilen F.S. (erkek) evli olduğu kadına şiddet uygulayarak çocuklarını rehin alarak tehdit etmiştir.
13. Mersin’de Hakan G. adlı erkek, evli olduğu kadını kesici alet ile katletmeye çalıştı.
14. Konya’da Y.Y. (erkek) ateşli silahla annesi Z.Y. yi önce silahla rehin aldı, sonra evini ateşe verdi.
15. Antalya’da F.Ç. boşanma aşamasında olduğu H.Ç. tarafından şiddete maruz bırakılarak katledilmeye çalışıldı.
16. İstanbul’da özel bir hastanede Cerrah M.S.B. doktor R.E.’ye şiddet uyguladı. Darp raporu alan kadın karakola şikâyette bulunmasına rağmen savcılığa bildirilmedi.
17. Kütahya’da Veysel Sarı, 3 yıl önce boşandığı Nesibe Taşkıran’ı ölümle tehdit ederek şiddete maruz bıraktı.
18. Diyarbakır’da HDP İl Binasından çıkan yaşlı bir kadına, bir grup, içi buz dolu pet şişelerle saldırdı.
19. Ankara Keçiören’de park halinde bir araç içinde bir erkeğin, araç içindeki bir kadını darp ettiği ve tekmelediği kameralarla ve çevrede bulunanların telefon kameralarıyla tespit edildi.
20. Esenyurt’ta S.E., daha önce birlikte yaşadığı erkek arkadaşı R.Y. tarafından şiddete maruz bırakıldı.
21. İstanbul’da bir kadın, eski erkek arkadaşı ve onun iki arkadaşı tarafından sistematik şiddete maruz bırakıldı.
22. Konya’da bir kadın hemşire, bir hastanın iki oğlu tarafından şiddete maruz bırakıldı.
23. S.B. adlı kadın, boşanma aşamasında olduğu erkek tarafından şiddet gördü ve ölüm tehditleri almaya devam ediyor.
24. İstanbul’da bir kadın eski erkek arkadaşı olan kişi tarafından, iki gün zorla alıkonularak darp edildi.
25. Isparta’da M.Ü. isimli kadın boşanma aşamasında olduğu M.A.Ü. tarafından kezzaplı saldırıya uğradı. Yattığı hastanede de sürekli tehdit edildi.
26. CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu, AKP İl Başkanı Bayram Şenocak tarafından tehdit edildi.
27. Ç.D. İsimli kadın, eşi H.D.D’den şiddet gördü ve uzaklaştırma kararı aldırdı.
28. A.Ö.K. isimli kadın evli olduğu erkek tarafından şiddete maruz bırakıldı.
29. Antalya’da R.A.Ç. adlı kadın, E.Ş. isimli bir erkek tarafından şiddete maruz kaldı, 4 aylık bebeğine de katletme girişiminde bulunuldu.

Taciz ve Tecavüz Vakaları

1 kadın tecavüze, iki kadında tacize uğramıştır.

1. Diyarbakır’da; konuşma, duyma ve zihinsel engelli bir kadının tecavüze uğradığı öğrenildi.
2. Dersim’de faaliyet gösteren Şok Market Şube Müdürü Y.K.’nin bir kadın çalışanı tacize maruz bıraktı.
3. Bursa’da A. A. adlı bir kadın, karantinada kaldığı KYK yurdunda tacize maruz bırakıldı.

Kaçırılma Vakası

Hakkında uzaklaştırma kararı olan bir erkek sahte cerrahi tulum ve ambulansla eski kız arkadaşının evine gelerek kaçırıldı.

Cezaevlerindeki Kadına Yönelik Hak İhlali

1 kadın mahpus şiddete maruz kalmış, 1 kadın mahpus hak ihlallerine uğramış, 3 kadın mahpusun da tedavileri engellenmiş, bir hapishanede de kadın mahpuslar geneli hak ihlallerine maruz kalmıştır.

1. 70 yaşındaki Siti Gören, Van T Tipi Kapalı Hapishanesinde revire sürüklenerek götürüldü.

2. Mart ayında Tarsus'tan Kayseri Bünyan Kadın Kapalı Hapishanesine getirilen Garibe Gezer'in hiçbir ihtiyacının ve talebinin karşılanmadığı gerekçesiyle açlık grevine başladığı öğrenildi.
3. Mart ayında Bayburt M Tipindeki Kadın Mahpusların kullandıkları pedlere kadar sorun yaşadıkları, iki yıldır hiçbir sosyal faaliyet yapılmadığı ve en temel haklarının uygulanmadığı öğrenildi.
4. Şakran Kadın Kapalı Hapishanesinde bulunan kanser hastası Fatma Özbay'ın tedavi için hastaneye götürülmediği öğrenildi.
5. Kayseri Bünyan Kadın Cezaevi'nde Covid-19 belirtileri gösterdikleri için karantinada tutulan 3 mahpusa (Merve Aydoğan, Nazlı Solgun ve Rojda Tokçu) test yapılmadığı öğrenildi.

Tutuklama ve Gözaltı

2 Belediye Eş Başkanı kadın gözaltına alınmıştır.

1. 23 Mart'ta Batman Belediye Eşbaşkanı Songül Korkmaz 3 gün gözaltında tutuldu.
2. Cizre Belediye Eşbaşkanı Berivan Kutlu 19 Mart'ta sevk edildiği mahkeme adli kontrolle serbest bırakıldı.

Güvenlik Güçleri tarafından alıkonulma vakası

Van'da HDP PM Üyesi Hatice Büşra Kuyun, kendisini polis olarak tanıtan kişiler tarafından kaçırıldığına dair kurumumuza başvuru yapmıştır.

Güvenlik Güçleri Tarafından Uygulanan Şiddet Vakası

2 kadın, polis şiddetine maruz kalarak darp edilmişlerdir.

1. Grup Yorum üyesi İbrahim Gökçek'in cenaze törenine katılan bir kadın polisler tarafından darp edildi.
2. Batman/Kozluk HDP Belediye Meclis Üyesi olan Leyla Konuk, gözaltına alınırken polisin fiziksel şiddetine maruz kaldı.

İşkence ve Diğer Kötü Muamele Vakası

Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde yaşayan İ. T. isimli kadın 1 Mayıs gecesi doğum sancılarının başlaması üzerine Doğubayazıt Devlet Hastanesi Doğum Servisi'ne kaldırılmıştı. Doğum servisinde sözlü ve fiziki işkenceye maruz kaldığını belirtmiştir.

İş Cinayetleri

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi (İSİG), 2020 yılının Nisan ayında 4'ü çocuk yaşta, 14'ü kadın ve 8'i göçmen olmak üzere en az 220 işçinin çalışırken yaşamını yitirdiğini açıkladı.

Düşünce ve İfade Özgürlüğü

Grup Yorum üyesi İbrahim Gökçek'in ölümünden sonra sosyal medya üzerinden yaşam hakkını savunan paylaşımları nedeniyle İzmir Karşıyaka Hakimi ve aynı zamanda Yargıçlar Sendikası Başkanı olan Ayşe Sarısu Pehlivan hakkında soruşturma açıldı.

SONUÇ VE ÖNERİLER

- 1) Pandemi döneminde ekonomik ve sosyal açıdan kadınlar güçlendirilmeli, herhangi bir düzenli geliri olmayan kadınlar tespit edilerek maddi destek sağlanmalıdır.
- 2) İşlerinden edilmiş kadınların iş güvenceleri sağlanmalıdır.
- 3) Kadınların ev içi şiddete uğramalarını engelleyici tedbirler alınmalı, başvuru mekanizmaları çoğaltılmalıdır.
- 4) Kadınların yapmış oldukları başvurular sonucunda gerekli koruma tedbirleri alınmalı, şiddeti uygulama riski olan kişi uzaklaştırılmalıdır.
- 5) Şiddet uygulayanlar hakkında gerekli cezai işlemler uygulanmalı mağdur ve fail aynı mekanlarda bırakılmamalı, bu şekilde davranan kolluk veya herhangi bir birim çalışanı hakkında da soruşturma açılmalıdır.
- 6) Türkiye'nin imzaladığı Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi) uygulanmalıdır.
- 7) 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun tam olarak uygulanmalıdır.
- 8) Şiddete maruz kalmış ve ailesinin yanında da kalmak istemeyen kadınların sığınma evlerine başvuruları kabul edilmeli ve gerekirse karantina uygulanmalıdır.
- 9) Kadın sığınma evleri tam zamanlı çalışmalı ve kapatılanlar acil olarak yeniden açılmalıdır.
- 10) Adliyeler, kadın şiddet başvurularında tam zamanlı çalışmalı ve karakolda kolluk, gelenleri beyanını almalıdır.
- 11) Sosyal medya üzerinden kadına yönelik şiddet söylemleri ve tehditler için soruşturma açılmalı, tespit edilen kişiler hakkında yasal işlemler yapılmalıdır.
- 12) Resmi kurum ve kuruluşların ayrımcı söylem ve nefret söylemleri hakkında yasal girişimlerde bulunulmalı, Anayasa'nın ilgili hükümlerine uymalıdır.

İHD Merkezi Kadın Komisyonu